

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 784
van **SOFIE JOOSEN**
datum: 22 juni 2015

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gemeentebesturen - Verplichtingen tegenover de bedienaar van de eredienst

Artikel 52 ,§1, 3^e lid van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten bepaalt dat in de parochies waar er een bedienaar van de eredienst, belast met de eredienst van de parochie, verblijft, de gemeente de bedienaar een pastorie ter beschikking stelt of, als er geen pastorie is, een woning of een woonstvergoeding.

Deze bepaling werd door het wijzigingsdecreet van 6 juli 2012 overgenomen uit het keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de kerkbesturen.

De concrete toepassing van deze bepaling van het eredienstendecreet leidt bij de gemeentebesturen tot de volgende vragen.

1. Kan de gemeente vrij bepalen op welke wijze ze haar woonstverplichting invult of moet deze bepaling als een verplichte rangorde geïnterpreteerd worden?
2. Kan de gemeente beslissen om de terbeschikkingstelling van een pastorie te vervangen door een woonstvergoeding, omdat dit voor de gemeente financieel voordeliger uitvalt?
3. Geldt de woonstverplichting alleen tegenover de "residerende" bedienaar van de eredienst of kunnen "parochieassistenten" ook aanspraak maken op huisvesting door gemeente?
4. Is er voor de vervreemding van een voormalige pastorie een verschil tussen de na de Franse revolutie teruggegeven pastorieën (presbyteria) en pastorieën die na de Franse revolutie gebouwd werden?
5. Wie staat in voor de kosten voor verwarming, verlichting, water e.d. van de pastorie?
6. Vaak wordt de pastorie of woning gebruikt voor verschillende functies (o.a. privé- en ambtswoning van de bedienaar van de eredienst, vergaderlokaal voor de kerkfabriek, vergaderlokaal voor de parochieraad en parochiale verenigingen).

Moeten in dat geval alle betrokken partners verhoudingsgewijs bijdragen in de "exploitatiekosten"?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 784 van 22 juni 2015

van **SOFIE JOOSEN**

1. De gemeente is vrij om te bepalen op welke wijze zij haar verplichting tegenover de bedienaar van de eredienst invult, met dien verstande dat als er een officiële pastorie is, ze in principe verplicht is om die pastorie ter beschikking te stellen. Is er geen pastorie, dan kan de gemeente zelf kiezen tussen de twee overige opties (een woning ter beschikking stellen of een woonstvergoeding geven).
2. Zoals aangegeven in het antwoord op de vorige vraag, is de gemeente, als er een officiële pastorie is, in principe verplicht om die pastorie ter beschikking te stellen. De keuze voor een woonstvergoeding in plaats van het ter beschikking stellen van een woonst kan dus enkel maar als de ter beschikking gestelde woning geen officiële pastorie is. Deze verplichting van de gemeente is een persoonlijk burgerlijk recht in hoofde van de bedienaar van de eredienst. In geval van betwisting is enkel de rechter bevoegd om een uitspraak te doen.
3. De verplichting van de gemeente geldt enkel tegenover de bedienaar belast met de eredienst van de parochie. Die verplichting geldt voor ten hoogste één bedienaar per parochie (cf. koninklijk besluit van 8 oktober 1881 (BS 17 oktober 1881, p. 3770) en vonnis van de rechtbank van Antwerpen van 23 december 1881 (Pasicrisie 1894, III, p. 314-315)).
4. Ja. Een pastorie kan pas worden vervreemd nadat ze werd gedesaffecteerd, d.w.z. nadat het gebouw de functie van pastorie werd ontnomen. De procedure voor een dergelijke desaffectatie is verschillend naargelang het gaat om een presbyterium of een 'gewone' pastorie. Wanneer het gaat om een presbyterium (een pastorie van voor de 19de eeuw, die genationaliseerd werd in de Franse revolutionaire periode, niet vervreemd, en dan in 1802 opnieuw de bestemming van pastorie gekregen heeft) is het de Vlaamse Regering die, na advies van de bisschoppelijke overheid, moet beslissen het gebouw te desaffecteren (artikel 275/1 eredienstendecreet). Voor een pastorie van latere datum kan de eigenaar zelf beslissen tot desaffectatie, zonder dat de Vlaamse Regering zich daarover moet uitspreken.
5. De kosten voor nutsvoorzieningen zijn, net als het gewone onderhoud, in principe ten laste van de inwonende bedienaar van de eredienst. De positie en de verplichtingen van de bedienaar van de eredienst zijn in die situatie analoog aan die van een huurder.
6. Het spreekt voor zich dat als de pastorie omwille van haar omvang ook voor andere functies gebruikt wordt, dat er dan afspraken gemaakt kunnen worden met de gebruikers over een passende onkostenvergoeding. De functies van vergaderlokaal voor de kerkraad, archiefruimte en ontvangstruimte voor gelovigen behoren echter tot het 'normale' gebruik van de pastorie, waarvoor de kerkfabriek normalerwijze geen vergoeding verschuldigd is.